

Humoristák is akadnak, akik hazasürgönyöznek:
– Küldjétek a korcsolyánkat ...

1930. augusztus 15., péntek, 4. p.

Külföldi panoráma

Angolok, franciák, belgák, hollandok,
németek, osztrákok – Egy vagon Szent
Imre érem

Budapest most nemzetközi színpalotokkal élénkül.

Nem szoktuk meg az idegeneket. Oly ritka vendégek nálunk, hogy látukra a kíváncsiak még mindig hátrafordulnak.

De most tekintélyes számban vannak Budapesten.

Este a Duna-korzón lépten-nyomon hallani angolul, franciául, németül és hollandul is. Minekelőtte azonban megütné fülünket a szó, már felismerjük őket. Először azt, hogy külföldiek.

Min ismerzik meg ez? Nehéz ezt értelmileg elemezni. Ösztönösen érezzük meg. Majdnem úgy öltözködnek, mint mi, szokásaik is körülbelül ugyanazok, mint a miéink, térképet se tartanak kezükben, s otthonosan járnak-kelnek, mégis egész megjelenésük, magatartásuk kiáltva hirdeti, hogy nem idevalók, amiből a viszonylagosság alapján azt következtetjük, hogy mennyire azonosak-egyek lehetünk az ő szemükben mi, akik ezt a megszőkottság folytán nem is vesszük észre.

Itt egy agg angol pap, hosszú, sovány, borzas, ősz hajjal, finom vonalú orral, mintha Dickens regényeiből lépett volna ki, s mellette egy másik angol, aki polgári viseletében is shakespeare-i figura, s szinte kívánczik rá a vért, meg a könyökig érő lovagkesztyű. Amott németek, csoportosan, úgy, amint képes újságjaik ábrázolják őket. Itt az osztrákok, akik közül könnyűszerrel

meg lehet különböztetni a bécsiakat, a vidékieket, az alsó-ausztriaiakat és a felső-ausztriaiakat, szinte városok és falvak szerint is. Emitt pedig a franciák és a belgák. Nem lehet csalatkozni. A nemzetek szinte egyenruhában járnak.

Cserkészeink jelentik:

Negyvenhat francia és tizenkét angol cserkész érkezett, fiatal és öreg vegyesen, de sok belga, német és osztrák cserkész is. Most érkezett meg a berlini diákok egy csoportja is.

•

A kirakatban hirdetés, mely egy Balaton menti vendéglőt ajánl a külföldiek figyelmébe, három nyelven: angolul, németül és franciául.

Maga a tény az, hogy van a Balaton partján egy jó vendéglő. Ezt a három nép számára más- és másféleképpen fordítják le.

Az angol szöveg ezt mondja: teázó, kitűnő ételek (tea-room).

A német szöveg így szól: sörcsarnok, üdítő italok (Bierhalle, Erfrischungen).

A francia szöveg ez: Bár, a legjobb borok. (Les meilleurs vins.)

Példája ez annak, hogyan kell fordítani, pontosan és híven. (Ami nekünk jó kocsmá, az az angoloknak teaház, a németeknek sörcsarnok, a franciáknak – borozó.)

•

Egy népművészeti üzletben, melynek a vevőközönsége többnyire külföldiekből áll, ezt a fölvilágosítást kapjuk:

– Minden nép mást keres. A németek a matyó kézimunkák iránt érdeklődnek, az angolok babákat vesznek (ötven fillértől száz pengőig vannak itt babák, melyeket Szegszárdon, Cegléden, Sopronban készítenek), de vannak az angolok között finom műértők is, kik a régi hímzéseket és kerámiát kedvelik, az amerikaiak zöme a színes, csillogó holmit vásárolja.

•

A vidék, a falu 'akossága is nagy számban özönlik fel. Minden törvényhatóságához, elöljáróságához felhívást küldtek, s a törvényhatóságok hivatalosan is képviseltetik magukat az országos ünnepen. Nincs falu, melyből ne utaznának föl legalább tízen-húszan kedvezményes jeggyel. A megszállt

területekről erre az alkalomra vízum se kell: a Szent Imre igazolvánnyal átengednek mindenkit a határon, s a vízumot itt kapják meg.

A vendégeket szállodákban, magánlakásokban, középületekben helyezik el. A főváros tizennyolcezer ágyat bocsátott a Szent Imre bizottság rendelkezésére. (Egy ágyért nyolcvan fillért kell fizetni. Bárki kaphat ebédet egy pengőért, vacsorát nyolcvan fillérért.)

A rossz idő folytán azonban a följánlott magánlakásoknak csak egynegyedét veszik igénybe. Sokan lemondtak az utolsó napon. A nyolcszáz tiroli közül csak négyszázan jöttek meg, a jelentkezők fele az esőzés miatt otthon maradt.

•

A Szent Imre ünnepség-rendezőbizottsága, szám szerint százan – hölgyek, urak, buzgó kispapok – ingyen, önzetlenül dolgoznak, naponta kora reggeltől kezdve éjfél után kettőig. (Csak a kispapoknak kell már este nyolckor a rendházban lenniök.) A hajókörútra kétezren felül jelentkeztek, s a Mária napra, melyet a Thököly úti nagy garázsban tartanak, tizenkétezer helyre tizenkilencezer igénylő akadt, úgyhogy a Mária napot megismétlik. Az első augusztus 21-én lesz, a második augusztus 22-én. Egymás után jelentkeznek a Szent Imre érem-árusítók, hogy elszámoljanak. Zsebük puffad a sok fillértől, pengőtől. (Egy érem ára ötven fillér.) Mennyit adtak el belőle?

– Legalább egy vagonnal – feleli egy kispap.

1930. augusztus 19., kedd, 5. old.